

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

3 iulie 2019^{*i}

„Trimitere preliminară – Articolul 267 TFUE – Dreptul la o cale de atac efectivă – Întinderea controlului jurisdicțional național al unui act al Uniunii Europene – Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 – Articolul 15 alineatul (2) – Comunicare către statele membre, cu cel puțin zece zile lucrătoare înaintea reuniunii comitetului consultativ, a tuturor informațiilor utile – Noțiunea de «informații utile» – Normă fundamentală de procedură – Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 723/2011 – Extinderea taxei antidumping impuse privind importurile de anumite elemente de fixare din fier sau oțel originare din China la importurile expediate din Malaysia – Validitate”

În cauza C-644/17,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Hoge Raad der Nederlanden (Curtea Supremă a Țărilor de Jos), prin decizia din 10 noiembrie 2017, primită de Curte la 17 noiembrie 2017, în procedura inițiată de

Eurobolt BV

cu participarea:

Staatssecretaris van Financiën,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul M. Vilaras, președinte de cameră, doamna K. Jürimäe și domnii D. Šváby, S. Rodin (raportor) și N. Piçarra, judecători,

avocat general: domnul G. Hogan,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Eurobolt BV, de C. van Oosten;
- pentru guvernul neerlandez, de M. K. Bulterman și de A. M. de Ree, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: neerlandeza.

- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de F. De Luca și de P. Gentili, avvocati dello Stato;
- pentru Consiliul Uniunii Europene, de H. Marcos Fraile și de B. Driessen, în calitate de agenți, asistați de N. Tuominen, avocat;
- pentru Comisia Europeană, de F. Ronkes Agerbeek, de H. Krämer, de N. Kuplewatzky și de T. Maxian Rusche, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 28 februarie 2019,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO 2009, L 343, p. 51, rectificare în JO 2010, L 7, p. 22, denumit în continuare „regulamentul de bază”) și a articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), precum și validitatea Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 723/2011 al Consiliului din 18 iulie 2011 privind extinderea taxei antidumping definitive impuse prin Regulamentul (CE) nr. 91/2009 privind importurile de anumite elemente de fixare din fier sau oțel originare din Republica Populară Chineză la importurile de anumite elemente de fixare din fier sau oțel expediate din Malaysia, indiferent dacă au fost sau nu declarate ca provenind din Malaysia (JO 2011, L 194, p. 6).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri inițiate de Eurobolt BV în legătură cu perceperea de taxe antidumping pentru importul de elemente de fixare din fier sau oțel în Uniunea Europeană.

Cadrul juridic

- 3 La data faptelor aflate la originea litigiului principal, adoptarea de măsuri antidumping de către Uniune era reglementată de regulamentul de bază.
- 4 Considerentele (12), (24) și (25) ale acestui regulament enunțau:

„(12) Este necesar să se stabilească modul în care părțile interesate sunt avizate cu privire la informațiile cerute de autorități și să li se ofere posibilități numeroase de a prezenta toate dovezile pertinente și de a-și apăra interesele. Este, de asemenea, de dorit să se definească în mod clar normele și procedurile de urmat pe parcursul anchetei și să se prevadă, în special, că părțile interesate trebuie să se facă cunoscute, să își prezinte punctul de vedere și să furnizeze informațiile la termenele stabilite, pentru a se ține seama de punctul lor de vedere. Este, de asemenea, necesar să se indice condițiile în care o parte interesată poate avea acces la informațiile furnizate de alte părți interesate și să transmită comentarii. [...]

[...]

- (24) Este necesar să se prevadă consultarea regulată a unui comitet consultativ în anumite etape ale anchetei. Acest comitet este compus din reprezentanți ai statelor membre și din[tr-]un reprezentant al Comisiei în calitate de președinte.
- (25) Informațiile comunicate statelor membre în cadrul comitetului consultativ sunt adesea foarte tehnice și implică o analiză economică și juridică elaborată. Pentru a lăsa statelor membre timp suficient pentru a le analiza, acestea ar trebui transmise într-un interval de timp adecvat înaintea datei reuniunii stabilite de președintele comitetului consultativ.”

5 Potrivit articolului 6 alineatul (7) din regulamentul de bază:

„Reclamanții, importatorii și exportatorii, asociațiile lor reprezentative, utilizatorii și asociațiile de consumatori care s-au făcut cunoscuți în conformitate cu articolul 5 alineatul (10), precum și reprezentanții țărilor exportatoare pot, prin cerere scrisă, să ia cunoștință de toate informațiile furnizate de oricare parte implicată în anchetă, cu excepția documentelor interne întocmite de autoritățile Comunității sau ale statelor sale membre, cu condiția ca aceste informații să fie pertinente pentru apărarea intereselor lor, să nu fie confidențiale în sensul articolului 19 și să fie utilizate în anchetă. Aceste părți pot răspunde acestor informații și comentariile lor trebuie luate în considerare în măsura în care ele sunt suficient de bine documentate.”

6 Articolul 13 din acest regulament, intitulat „Circumvenția”, prevedea:

„(1) Taxele antidumping instituite în temeiul prezentului regulament se pot aplica și importurilor de produse similare ce provin din țări terțe, cărora li s-au adus mici modificări sau care nu au fost modificate, precum și importurilor de produse similare cărora li s-au adus mici modificări sau părți ale acestor produse care provin dintr-o țară care face obiectul măsurilor, atunci când are loc o circumvenție a măsurilor în vigoare. În caz de circumvenție a măsurilor în vigoare, taxele antidumping care nu depășesc taxa antidumping reziduală instituită în temeiul articolului 9 alineatul (5) se pot aplica și importurilor de la întreprinderi care beneficiază de taxe individuale în țările care fac obiectul măsurilor. Circumvenția se definește ca o modificare a configurației schimburilor comerciale între țările terțe și Comunitate sau între întreprinderi din țara care face obiectul măsurilor și Comunitate, care decurge din practici, operațiuni sau prelucrări pentru care nu există o motivație suficientă sau o justificare economică alta decât impunerea taxei, fiind dovedit că există prejudiciu sau că efectele corective ale taxei sunt compromise în ceea ce privește prețul și/sau cantitățile de produse similare și unde există probe privind existența unui dumping în legătură cu valorile normale stabilite anterior pentru produsul similar, dacă este necesar în conformitate cu prevederile articolului 2.

[...]

(3) Se deschide o anchetă, în temeiul prezentului articol, la inițiativa Comisiei sau la cererea unui stat membru sau a oricărei părți interesate, pe baza unor elemente de probă suficiente în ceea ce privește factorii menționați la alineatul (1). Ancheta se deschide, după consultarea comitetului consultativ, printr-un regulament al Comisiei care poate de asemenea să ceară autorităților vamale să prevadă obligativitatea înregistrării importurilor în conformitate cu articolul 14 alineatul (5) sau să solicite garanții. Ancheta este efectuată de către Comisie, cu un eventual ajutor din partea autorităților vamale, și trebuie finalizată în termen de nouă luni. În cazul în care faptele stabilite definitiv justifică extinderea măsurilor, acest lucru este decis de către Consiliu, care hotărăște cu privire la propunerea Comisiei, după consultarea comitetului consultativ. Propunerea se adoptă de către Consiliu, cu excepția cazului în care hotărăște cu o majoritate simplă să respingă propunerea, în termen de o lună de la prezentarea ei de către Comisie.

Extinderea intră în vigoare începând cu data la care înregistrarea a devenit obligatorie în temeiul articolului 14 alineatul (5) sau cu data la care au fost cerute garanții. Dispozițiile procedurale corespunzătoare prezentului regulament cu privire la deschiderea și desfășurarea anchetelor se aplică în conformitate cu prezentul articol.

[...]

7 Articolul 15 din regulamentul menționat, intitulat „Consultări”, prevede:

„(1) Consultările prevăzute de prezentul regulament se desfășoară în cadrul unui comitet consultativ compus din reprezentanți ai fiecărui stat membru și prezidat de un reprezentant al Comisiei. Au loc consultări de îndată, fie la cererea unui stat membru, fie la inițiativa Comisiei și, în orice caz, într-un interval care permite respectarea termenelor stabilite de prezentul regulament.

(2) Comitetul se întrunește la convocarea președintelui. Acesta comunică statelor membre toate informațiile utile, cât mai curând posibil, dar cu cel puțin zece zile lucrătoare înaintea reuniunii.

(3) În cazul în care este necesar, consultările pot avea loc numai în scris; în acest caz Comisia avizează statele membre și le precizează termenul în care acestea pot să își exprime opinia sau să ceară o consultare orală pe care o organizează președintele, sub rezerva ca această consultare orală să se poată desfășura într-un interval de timp care să permită respectarea termenelor stabilite de prezentul regulament.

(4) Consultările se referă în principal la:

(a) existența unui dumping și metodele care permit determinarea marjei de dumping;

(b) existența și mărimea prejudiciului;

(c) legătura de cauzalitate între importurile care fac obiectul dumpingului și prejudiciu;

(d) măsurile care, având în vedere circumstanțele, sunt adecvate pentru a preveni prejudiciul cauzat de dumping sau pentru a-l remedia, precum și modalitățile de aplicare a acestor măsuri.”

8 La 26 ianuarie 2009, Consiliul a adoptat Regulamentul (CE) nr. 91/2009 privind impunerea unei taxe antidumping definitive asupra importurilor de anumite elemente de fixare din fier sau oțel originare din Republica Populară Chineză (JO 2009, L 29, p. 1).

9 Prin Regulamentul (UE) nr. 966/2010 din 27 octombrie 2010 de deschidere a unei anchete privind eventuala eludare a măsurilor antidumping instituite prin Regulamentul nr. 91/2009 prin importuri de anumite elemente de fixare din fier sau oțel expediate din Malaysia, indiferent dacă au fost sau nu declarate ca fiind originare din această țară, și de supunere a acestor importuri la înregistrare (JO 2010, L 282, p. 29), Comisia a deschis, conform articolului 13 alineatul (3) din regulamentul de bază, din proprie inițiativă, o anchetă privind eventuala eludare a măsurilor antidumping instituite la importurile de anumite elemente de fixare din fier sau oțel originare din China.

- 10 În plus, la articolul 2 din Regulamentul nr. 966/2010, Comisia a solicitat autorităților vamale să facă obligatorie înregistrarea importurilor prevăzute de acest regulament.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 11 Eurobolt este o societate cu sediul în 's-Heerenberg (Țările de Jos) care comercializează elemente de fixare din fier și oțel pe care le cumpără de la producători și furnizori stabiliți în Asia pentru a le vinde în Uniune.
- 12 În urma impunerii prin Regulamentul nr. 91/2009 de taxe antidumping asupra importurilor de anumite elemente de fixare din fier sau oțel originare din China, Eurobolt a decis să cumpere astfel de elemente de la doi producători stabiliți în Malaysia, respectiv TZ Fasteners (denumit în continuare „TZ”) și HBS Fasteners Manufacturing (denumit în continuare „HBS”).
- 13 În perioada cuprinsă între 29 octombrie 2010 și 4 august 2011, Eurobolt a prezentat 32 de declarații în Țările de Jos în vederea punerii în liberă circulație a unor elemente de fixare din oțel cumpărate de la HBS și de la TZ. Malaysia era indicată în acestea ca țară de origine. În conformitate cu Regulamentul nr. 966/2010, autoritățile vamale au înregistrat aceste elemente de fixare și le-au pus în liberă circulație fără perceperea unor taxe antidumping.
- 14 După publicarea acestui regulament, autoritățile din Republica Populară Chineză și cele din Malaysia, importatorii cunoscuți din aceste țări, printre care Eurobolt, precum și industriile relevante din Uniune au fost informați de Comisie cu privire la deschiderea anchetei prevăzute de regulamentul menționat.
- 15 HBS și TZ s-au făcut cunoscuți Comisiei în legătură cu această anchetă și au răspuns la chestionarul antidumping. Eurobolt s-a făcut și ea cunoscută ca parte interesată.
- 16 Prin scrisoarea din 26 mai 2011, Comisia a transmis Eurobolt constatările sale provizorii în urma anchetei. La 13 iunie 2011, Eurobolt a răspuns în scris la respectiva scrisoare în termenul stabilit pentru aceasta. Comitetul consultativ s-a reunit la 15 iunie 2011.
- 17 Prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 723/2011, taxa antidumping definitivă impusă asupra importurilor de anumite elemente de fixare din fier sau oțel originare din China a fost extinsă la anumite elemente de fixare din fier sau oțel expediate din Malaysia, indiferent dacă au fost sau nu declarate ca provenind din această țară.
- 18 În urma intrării în vigoare a acestui regulament de punere în aplicare, autoritățile neerlandeze competente au efectuat la Eurobolt o verificare ulterioară importului, în urma căreia acesteia i s-au aplicat taxe antidumping în valoare de 587 802,20 euro.
- 19 Întrucât a formulat fără succes o contestație împotriva perceperii acestor taxe antidumping la Biroul vamal din Nijmegen (Nijmegen, Țările de Jos), Eurobolt a introdus o acțiune la rechtbank Noord-Holland (Tribunalul Provinciei Olanda de Nord, Țările de Jos), invocând, printre altele, nevaliditatea extinderii prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 723/2011 a taxei antidumping instituite prin Regulamentul nr. 91/2009 la importurile produselor în cauză expediate din Malaysia.

- 20 Întrucât această instanță a respins respectiva cale de atac printr-o hotărâre din 1 august 2013, Eurobolt a formulat apel la Gerechtshof Amsterdam (Curtea de Apel din Amsterdam, Țările de Jos) care, printr-o hotărâre din 8 septembrie 2015, a respins de asemenea cererea Eurobolt considerând, printre altele, că nu este necesar să sesizeze Curtea cu o întrebare preliminară privind validitatea Regulamentului de punere în aplicare nr. 723/2011.
- 21 La 12 octombrie 2015, Eurobolt a declarat recurs la instanța de trimitere. Ea susține că acest regulament de punere în aplicare este nevalid în raport cu criteriile prevăzute la articolul 13 din regulamentul de bază, întrucât dreptul său la apărare a fost încălcat de Comisie în cursul anchetei. Astfel, aceasta s-ar fi abținut, cu încălcarea articolului 15 alineatul (2) din regulamentul de bază, să comunice membrilor comitetului consultativ, cu cel puțin zece zile lucrătoare înainte de reuniunea acestuia din urmă, informațiile esențiale pe care Eurobolt i le trimisese.
- 22 În acest context, instanța de trimitere are, în primul rând, îndoieli cu privire la întinderea misiunii instanțelor naționale atunci când apreciază validitatea actelor instituțiilor Uniunii, în special în raport cu articolul 47 din cartă. În al doilea rând, această instanță ridică problema interpretării care trebuie dată articolului 15 alineatul (2) din regulamentul de bază. Astfel, ar rezulta din jurisprudența Curții că nerespectarea normelor de procedură poate conduce la anularea unui act în temeiul încălcării normelor fundamentale de procedură. Prin urmare, s-ar ridica întrebarea dacă, în speță, încălcarea de către Comisie a obligației prevăzute de dispoziția menționată este de natură să conducă la nevaliditatea Regulamentului de punere în aplicare nr. 723/2011.
- 23 În aceste condiții, Hoge Raad der Nederlanden (Curtea Supremă a Țărilor de Jos) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) a) Articolul 47 din [cartă] coroborat cu articolul 4 alineatul (3) TUE trebuie interpretat în sensul că o parte interesată poate ataca legalitatea unui act al unei instituții a Uniunii, care trebuie pus în aplicare de autoritățile naționale, invocând încălcarea normelor fundamentale de procedură, încălcarea tratatelor sau a unor norme de punere în aplicare a acestora sau un abuz de putere?
- b) Articolul 47 din [cartă] coroborat cu articolul 4 alineatul (3) TUE trebuie interpretat în sensul că instituțiile Uniunii care sunt implicate în procesul de adoptare a unui act a cărui validitate este atacată într-o procedură în fața instanței naționale sunt obligate să furnizeze acestei instanțe, la cerere, toate informațiile de care dispun și pe care le-au luat în considerare sau pe care ar fi trebuit să le ia în considerare în procesul de adoptare a acestui act?
- c) Articolul 47 din [cartă] trebuie interpretat în sensul că dreptul la o cale de atac efectivă implică faptul ca instanța să verifice, fără restricții, dacă sunt îndeplinite condițiile pentru aplicarea articolului 13 din [regulamentul de bază]? Acest articol 47 implică în special că instanța este competentă să aprecieze pe deplin dacă stabilirea faptelor a fost completă și adecvată să justifice efectul juridic amintit? Acest articol 47 implică în special și că instanța menționată este competentă să aprecieze pe deplin dacă faptele cu privire la care se pretinde că nu au fost luate în considerare în procesul decizional, dar care ar putea afecta efectul juridic legat de faptele care au fost însă stabilite, ar fi trebuit luate în considerare?

- 2) a) Noțiunea de «informațiile utile» de la articolul 15 alineatul (2) din [regulamentul de bază] trebuie interpretată în sensul că prin aceasta se înțeleg observațiile unui importator independent stabilit în Uniune al bunurilor care fac obiectul anchetei menționate în această dispoziție la constatările Comisiei dacă acest importator a fost informat de Comisie cu privire la această anchetă, a furnizat Comisiei informațiile cerute și, având ocazia în acest sens, a răspuns în timp util la constatările Comisiei?
- b) În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare litera a), poate acest importator să invoce încălcarea articolului 15 alineatul (2) din [regulamentul de bază] dacă observațiile depuse de acesta nu sunt puse la dispoziție cu cel puțin zece zile lucrătoare înaintea reuniunii comitetului consultativ prevăzut la această dispoziție?
- c) În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare litera b), încălcarea articolului 15 alineatul (2) din [regulamentul de bază] are ca urmare faptul că acest act este nelegal și că aplicarea sa trebuie înlăturată?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare literele a) și c)

- 24 Prin intermediul primei întrebări literele a) și c), instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 267 TFUE trebuie interpretat în sensul că, pentru a contesta validitatea unui act de drept derivat al Uniunii, un justițiabil se poate prevala în fața unei instanțe naționale de motivele care pot fi invocate în cadrul unei acțiuni în anulare formulate în temeiul articolului 263 TFUE, inclusiv de motivele întemeiate pe nerespectarea condițiilor de adoptare a actului.
- 25 Astfel cum reiese dintr-o jurisprudență constantă, competența Curții de a se pronunța în temeiul articolului 267 TFUE cu privire la validitatea actelor adoptate de instituțiile Uniunii nu prezintă nicio limită cu privire la cauzele pe baza cărora validitatea acestor acte ar putea fi contestată (Hotărârea din 12 decembrie 1972, *International Fruit Company și alții*, 21/72-24/72, EU:C:1972:115, punctul 5, precum și Hotărârea din 16 iunie 1998, *Racke*, C-162/96, EU:C:1998:293, punctul 26).
- 26 În consecință, este necesar să se răspundă la prima întrebare literele a) și c) că articolul 267 TFUE trebuie interpretat în sensul că, pentru a contesta validitatea unui act de drept derivat al Uniunii, un justițiabil se poate prevala în fața unei instanțe naționale de motivele care pot fi invocate în cadrul unei acțiuni în anulare formulate în temeiul articolului 263 TFUE, inclusiv de motivele întemeiate pe nerespectarea condițiilor pentru adoptarea unui astfel de act.

Cu privire la prima întrebare litera b)

- 27 Prin intermediul primei întrebări litera b), instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 267 TFUE coroborat cu articolul 4 alineatul (3) TUE trebuie interpretat în sensul că o instanță națională are dreptul de a se adresa instituțiilor Uniunii care au participat la elaborarea unui act de drept derivat al Uniunii, a cărui validitate este contestată în fața sa, în vederea obținerii de la acestea de informații cu privire la elementele pe care le-au luat sau ar fi trebuit să le ia în considerare la adoptarea acestui act.

- 28 Trebuie amintit că instanțele naționale pot examina validitatea unui act al Uniunii și, în cazul în care consideră nefondate motivele de nevaliditate ridicate din oficiu sau invocate de părți, pot respinge aceste motive, concluzionând că actul este pe deplin valid (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 iunie 1981, Salonia, 126/80, EU:C:1981:136, punctul 7, și Hotărârea din 22 octombrie 1987, Foto-Frost, 314/85, EU:C:1987:452, punctul 14). În schimb, instanțele naționale nu sunt competente să constate ele însele nevaliditatea actelor instituțiilor Uniunii (Hotărârea din 6 decembrie 2005, Gaston Schul Douane-expediteur, C-461/03, EU:C:2005:742, punctul 17).
- 29 Rezultă că, în cazul în care motivele invocate de părți sunt suficiente pentru a convinge instanța națională cu privire la nevaliditatea unui act al Uniunii, aceasta ar trebui, numai pentru acest motiv, să solicite Curții să se pronunțe cu privire la validitatea acestuia, fără a face cercetări suplimentare. Astfel, după cum rezultă din Hotărârea din 22 octombrie 1987, Foto-Frost (314/85, EU:C:1987:452, punctul 18), Curtea este cel mai bine plasată pentru a se pronunța cu privire la validitatea actelor de drept derivat al Uniunii, în măsura în care instituțiile Uniunii ale căror acte sunt puse în discuție au, în temeiul articolului 23 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție al Uniunii Europene, dreptul de a depune observații scrise în fața Curții pentru a apăra validitatea acestor acte. În plus, în temeiul articolului 24 al doilea paragraf din acest statut, Curtea poate cere instituțiilor, organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii care nu sunt părți în cauză toate informațiile pe care le consideră necesare pentru soluționarea procesului.
- 30 Cu toate acestea, o instanță națională are dreptul de a se adresa unei instituții a Uniunii, înainte de o eventuală sesizare a Curții, în vederea obținerii de la aceasta de informații și de elemente punctuale pe care le consideră indispensabile pentru a înlătura orice îndoială a instanței naționale cu privire la validitatea actului Uniunii în cauză și pentru a evita, astfel, sesizarea Curții cu o trimitere preliminară în aprecierea validității.
- 31 În această privință, reiese din jurisprudența Curții că instituțiile Uniunii au obligația de cooperare loială cu autoritățile judiciare ale statelor membre, care au misiunea de a asigura aplicarea și respectarea dreptului Uniunii în ordinea juridică națională. În acest sens, instituțiile respective trebuie, în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) TUE, să comunice autorităților menționate elementele și documentele pe care acestea le-au solicitat în exercitarea competențelor lor, cu excepția cazului în care refuzul de a le comunica este justificat de motive legitime întemeiate în special pe protecția drepturilor terților sau pe riscul de a aduce atingere funcționării sau independenței Uniunii (a se vedea în acest sens Ordonanța din 6 decembrie 1990, Zwartveld și alții, C-2/88-IMM, EU:C:1990:440, punctele 10 și 11).
- 32 În consecință, este necesar să se răspundă la prima întrebare litera b) că articolul 267 TFUE coroborat cu articolul 4 alineatul (3) TUE trebuie interpretat în sensul că o instanță națională are dreptul de a se adresa înainte de sesizarea Curții instituțiilor Uniunii care au participat la elaborarea unui act de drept derivat al Uniunii, a cărui validitate este contestată în fața sa, în vederea obținerii de la acestea de informații și de elemente punctuale pe care le consideră indispensabile pentru a înlătura orice îndoială a instanței naționale cu privire la validitatea actului Uniunii în cauză și pentru a evita să sesizeze Curtea cu o întrebare preliminară în aprecierea validității acestui act.

Cu privire la a doua întrebare

- 33 Prin intermediul celei de a doua întrebări literele a)-c), care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă Regulamentul de punere în aplicare nr. 723/2011 este nevalid în raport cu articolul 15 alineatul (2) din regulamentul de bază, întrucât observațiile prezentate de Eurobolt în răspuns la constatările Comisiei nu au fost, în calitate de informații utile, în sensul acestei dispoziții, puse la dispoziția comitetului consultativ prevăzut de dispoziția menționată cu cel puțin zece zile lucrătoare înainte de reuniunea acestuia.
- 34 Cu titlu introductiv, este necesar să se arate că, astfel cum reiese din articolul 15 alineatul (1) din regulamentul de bază, consultările prevăzute de acest regulament se desfășoară în cadrul unui comitet consultativ compus din reprezentanți ai fiecărui stat membru și prezidat de un reprezentant al Comisiei.
- 35 Articolul 15 alineatul (2) din regulamentul menționat prevede că acest comitet consultativ se întrunește la convocarea președintelui, care comunică statelor membre „toate informațiile utile, cât mai curând posibil, dar cu cel puțin zece zile lucrătoare înaintea reuniunii”.
- 36 În speță, este cert că reuniunea comitetului consultativ a avut loc la 15 iunie 2011, respectiv după două zile de la data la care Eurobolt a prezentat, în termenul care a fost stabilit pentru ea în acest scop, observațiile sale în răspuns la constatările Comisiei.
- 37 Pentru a răspunde la întrebarea dacă, din acest motiv, articolul 15 alineatul (2) din regulamentul de bază a fost încălcat cu consecința lipirii de validitate a Regulamentului de punere în aplicare nr. 723/2011, este necesar să se examineze, într-o primă etapă, dacă observațiile menționate se încadrează în sfera noțiunii de „informații utile”, în sensul acestei dispoziții.
- 38 În această privință, este necesar să se constate că, ținând seama de generalitatea termenilor utilizați la articolul 15 alineatul (2) din regulamentul de bază, noțiunea de „informații utile” trebuie interpretată în sens larg. De asemenea, din moment ce, potrivit aceluiași termen, „toate” informațiile utile trebuie să fie comunicate statelor membre, rezultă în mod clar din această dispoziție că urmărește informarea cea mai completă posibil a comitetului consultativ.
- 39 În plus, importanța posibilității oferite părților interesate să se facă ascultate și să își apere interesele în cursul anchetei este subliniată de considerentul (12) al regulamentulului menționat.
- 40 În speță, observațiile în discuție în litigiul principal au fost prezentate de Eurobolt în calitate de parte interesată în cadrul unei anchete deschise de Comisie în temeiul articolului 13 alineatul (3) din regulamentul de bază. Aceste observații vizau să răspundă constatărilor provizorii pe care Comisia le adoptase.
- 41 Eurobolt și-a făcut astfel cunoscut punctul de vedere și a comunicat informații în conformitate cu articolul 6 alineatul (7) din acest regulament.
- 42 Prin urmare și după cum a arătat domnul avocat general la punctele 47-50 din concluziile sale, observațiile prezentate de Eurobolt constituiau informații utile, în sensul articolului 15 alineatul (2) din regulamentul de bază.

- 43 Din acestea rezultă că respectiva dispoziție a fost încălcată prin faptul că observațiile menționate nu au fost comunicate statelor membre cu cel puțin zece zile lucrătoare înainte de reuniunea comitetului consultativ, astfel cum s-a arătat la punctul 36 din prezenta hotărâre.
- 44 Este necesar, prin urmare, să se analizeze, într-o a doua etapă, dacă această încălcare a articolului 15 alineatul (2) din regulamentul de bază este de natură să lipsească de validitate Regulamentul de punere în aplicare nr. 723/2011.
- 45 Este necesar să se arate, mai întâi, că adoptarea, în temeiul regulamentulului de bază, de măsuri antidumping precum Regulamentul de punere în aplicare nr. 723/2011, se efectuează pe baza unei proceduri, în special a unei anchete, iar în anumite etape ale acesteia statele membre, reprezentate în cadrul comitetului consultativ, trebuie să fie consultate, astfel cum se subliniază în considerentul (24) al regulamentulului de bază.
- 46 În scopul unei astfel de consultări, articolul 15 alineatul (2) din regulamentul de bază prevede că toate informațiile utile sunt comunicate comitetului consultativ „cât mai curând posibil, dar cu cel puțin zece zile lucrătoare înaintea reuniunii”.
- 47 În această privință, rezultă din însăși formularea acestei dispoziții, care este redactată în termeni necondiționați, că termenul de zece zile pe care aceasta îl prevede are caracter obligatoriu (a se vedea prin analogie Hotărârea din 29 iulie 2010, Grecia/Comisia, C-54/09 P, EU:C:2010:451, punctul 46).
- 48 Reiese în continuare din cuprinsul considerentului (25) al regulamentulului de bază că informațiile în cauză „[fiind] adesea foarte tehnice și [implicând] o analiză economică și juridică elaborată”, termenul prevăzut la articolul 15 alineatul (2) din acest regulament urmărește să lase statelor membre reprezentate în comitetul consultativ suficient timp pentru a examina aceste informații cu calm, înainte de reuniunea acestuia (a se vedea prin analogie Hotărârea din 20 septembrie 2017, Tilly-Sabco/Comisia, C-183/16 P, EU:C:2017:704, punctul 102).
- 49 Pe de altă parte, acest termen urmărește de asemenea să permită guvernelor statelor membre să ia cunoștință, prin intermediul reprezentanților lor în comitetul consultativ, de toate informațiile utile referitoare la o anchetă, astfel încât aceste guverne să poată, prin consultări interne și externe, să definească o poziție menită să protejeze, în cadrul acestui comitet, interesele fiecăruia (a se vedea prin analogie Hotărârea din 20 septembrie 2017, Tilly-Sabco/Comisia, C-183/16 P, EU:C:2017:704, punctul 103).
- 50 În sfârșit, este necesar să se adauge că termenul menționat urmărește să garanteze că informațiile și observațiile pe care părțile interesate au dreptul, astfel cum s-a arătat la punctul 39 din prezenta hotărâre, să le prezinte în cursul unei anchete pot fi luate în considerare în mod corespunzător în procedura de consultare în cadrul comitetului consultativ.
- 51 În aceste condiții și astfel cum a arătat domnul avocat general în special la punctele 61 și 66 din concluziile sale, cerința de a comunica toate informațiile utile comitetului consultativ cu cel puțin zece zile lucrătoare înainte de reuniunea acestuia, stabilită la articolul 15 alineatul (2) din regulamentul de bază, intră sub incidența normelor fundamentale de procedură aplicabile a căror încălcare determină nulitatea actului vizat (a se vedea prin analogie Hotărârea din 10 februarie 1998, Germania/Comisia, C-263/95, EU:C:1998:47, punctul 32, precum și Hotărârea din 20 septembrie 2017, Tilly-Sabco/Comisia, C-183/16 P, EU:C:2017:704, punctul 114).

- 52 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că Regulamentul de punere în aplicare nr. 723/2011 este nevalid, întrucât a fost adoptat cu încălcarea articolului 15 alineatul (2) din regulamentul de bază.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 53 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

- 1) **Articolul 267 TFUE trebuie interpretat în sensul că, pentru a contesta validitatea unui act de drept derivat al Uniunii, un justițiabil se poate prevala în fața unei instanțe naționale de motivele care pot fi invocate în cadrul unei acțiuni în anulare formulate în temeiul articolului 263 TFUE, inclusiv de motivele întemeiate pe nerespectarea condițiilor pentru adoptarea unui astfel de act.**
- 2) **Articolul 267 TFUE coroborat cu articolul 4 alineatul (3) TUE trebuie interpretat în sensul că o instanță națională are dreptul de a se adresa înainte de sesizarea Curții instituțiilor Uniunii Europene care au participat la elaborarea unui act de drept derivat al Uniunii, a cărui validitate este contestată în fața sa, în vederea obținerii de la acestea de informații și de elemente punctuale pe care le consideră indispensabile pentru a înlătura orice îndoială a instanței naționale cu privire la validitatea actului Uniunii în cauză și pentru a evita să sesizeze Curtea cu o întrebare preliminară în aprecierea validității acestui act.**
- 3) **Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 723/2011 al Consiliului din 18 iulie 2011 privind extinderea taxei antidumping definitive impuse prin Regulamentul (CE) nr. 91/2009 privind importurile de anumite elemente de fixare din fier sau oțel originare din Republica Populară Chineză la importurile de anumite elemente de fixare din fier sau oțel expediate din Malaysia, indiferent dacă au fost sau nu declarate ca provenind din Malaysia, este nevalid, întrucât a fost adoptat cu încălcarea articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene.**

Semnături

ⁱ — Indicatorii din prezentul text au făcut obiectul unei modificări ulterior primei publicări.